

ADMINISTRACIÓN LOCAL

MUNICIPAL

RIBEIRA

Aprobación inicial regulamento uso non sexista da linguaxe

APROBACIÓN INICIAL REGULAMENTO MUNICIPAL USO NON SEXISTA DA LINGUAXE

O Pleno da Corporación na Sesión Ordinaria realizada o día 30 de maio de 2022 adoptou o acordo que de seguido se transcribe

PRIMEIRO:- Aprobar inicialmente o Regulamento Municipal para o uso non sexista da linguaxe do Concello de Ribeira, de acordo co seguinte texto:

REGULAMENTO MUNICIPAL PARA O USO NON SEXISTA DA LINGUAXE

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

A linguaxe é un instrumento mediante o cal expresamos as nosas ideas, sentimentos e pensamentos do mundo que nos rodea. Coa linguaxe reflíctense e transmiten os valores aprendidos e, por tanto, a cultura dunha sociedade. Por iso, inevitablemente, os cambios sociais que se producen nesta sociedade conlevan cambios da linguaxe e os seus usos.

De aí, que un dos aspectos máis importantes na loita pola igualdade real entre mulleres e homes sexa eliminar o uso sexista da linguaxe, que non só reflicte a desigualdade entre ambos os sexos, senón que contribúe a reforzar esa situación. Modificar as formas de expresarnos axudaranos a modificar a nosa percepción da realidade das mulleres e homes dunha forma máis igualitaria e integradora.

O Regulamento Municipal sobre o uso non sexista da linguaxe debe servir como instrumento para cumprir coas actuacións previstas no III Plan de Igualdade de Oportunidades entre mulleres e Homes do Concello de Ribeira, aprobado en Pleno o XXXXXXXX, en cuxa Área Estratéxica 1, Obxectivo Operativo 5, Medida 1.5.3. díse:

“Elaboración e aprobación dun Regulamento municipal para o uso non sexista da linguaxe”.

A linguaxe é un produto cultural, está creado en e pola sociedade mesma e por tanto, reflicte a súa realidade, as súas virtudes e os seus defectos. O uso do masculino na linguaxe non é casual, senón unha mostra da consideración histórica do “home” como medida universal, o uso do masculino como linguaxe universal supón unha discriminación por razón de sexo.

A linguaxe non é sexista per se, senón que usamos a linguaxe de forma sexista cando, xa sexa a través da súa forma ou do seu contido, estamos desvalorizando e discriminando a alguén por razón do seu sexo.

Ningunha persoa debe sentirse atacada cando se lle di que utilizou unha linguaxe sexista: mulleres e homes utilízanos a diario, en calquera momento e espazo. A miúdo, é simplemente a falta de conciencia e sensibilidade o que nos leva a utilizar nomes, expresións e imaxes que, ocultan e invisibilizan ás mulleres, cando non as menosprezan. Así pois, é moi importante ter en conta que non é necesario facer un uso malintencionado da linguaxe para que este sexa sexista ou discriminatorio.

Por iso, o máis importante non é aprender unha lista de palabras “non sexistas” ou “igualitarias”, senón tomar conciencia de que, sen quere-lo, moitas veces a linguaxe que utilizamos está a discriminar a máis da metade da poboación, utilizándose como xenérico, o masculino.

En toda actuación, atención ao público ou redacción de documentos en calquera soporte, debe terse en conta a normativa vixente sobre o uso non sexista da linguaxe como:

- A Resolución 14.1 aprobada pola Conferencia Xeral da UNESCO, na súa 24ª reunión, apartado 1 do parágrafo 2, 1987.
- Resolución 109 aprobada pola Conferencia Xeral da UNESCO, na súa 25 reunión, do parágrafo 3. 1989.
- Recomendación aprobada polo Comité de Ministros do Consello de Europa o 21 de febreiro de 1990.
- Orde do 22 de marzo de 1995 do Ministerio de Educación e Ciencia pola que se adecúa a denominación dos títulos oficiais á condición masculina ou feminina de quen os obteña.
- Lei Orgánica 3/2007 do 22 de marzo para a igualdade efectiva de mulleres e homes.
- Lei Orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero

– Lei 7/2004, do 16 de xullo, galega para a igualdade de mulleres e homes.

Así mesmo, será de obrigatoria e inmediata aplicación toda normativa que en diante sexa aprobada e que mellore ou amplíe o contemplado na normativa citada.

As nosas linguas oficiais, galego e castelán, dispoñen de recursos suficientes para que, sen apartarse da norma que rexe o funcionamento lingüístico, reflectan e contribúan á igualdade entre mulleres e homes. Cambiar a forma de usar a linguaxe é posible porque a linguaxe é flexible, ofrécenos innumerables opcións e posibilidades.

A tal efecto, acórdase aprobar o presente regulamento:

CAPÍTULO I. DISPOSICIÓNS XERAIS

Artigo 1. Obxecto e ámbito de aplicación

O presente regulamento será de aplicación á Corporación Local e os seus Órganos de goberno, ao seu persoal así como aos seus Órganos autónomos?.

Para evitar o uso sexista da linguaxe, en calquera tipo de comunicación oficial, interna ou externa, oral ou escrita e en toda forma de comunicación coa sociedade deberán utilizarse os recursos lingüísticos e normas de uso que se recollen neste Regulamento, nos termos establecidos no mesmo.

Este regulamento regulará no ámbito municipal o uso dunha linguaxe non sexista e igualitario entre mulleres e homes, mediante:

- A potenciación da igualdade de oportunidades entre mulleres e homes, incidindo na responsabilidade que a administración local e o seu persoal teñen na eliminación de toda forma de discriminación por razón de sexo.
- A utilización en todos os departamentos municipais e nos documentos, internos e externos, dunha linguaxe inclusiva que visibilice ás mulleres e represénteas xunto aos homes nun plano de igualdade. A aplicación efectuarase tanto no formato tradicional (papel) como nos formatos dixitais (pdf, interactivos, doc. de Word, etc.) e nas plataformas onde se soportan estes formatos: Internet (webs municipal, redes sociais oficiais ou portais web de áreas ou concellerías) e a intranet municipal.

CAPÍTULO II. CRITERIOS PARA A UTILIZACIÓN DÁ LINGUAXE NON SEXISTA

Artigo 2. Criterios xerais para a utilización dá linguaxe de forma non sexista

Con carácter xeral, utilizaranse os seguintes criterios:

- Empregar termos xenéricos, indefinidos, colectivos, abstractos e perífrases.
- Utilizar fórmulas de desdoblamento. O uso das barras irá acompañado da denominación completa en masculino e feminino. Por exemplo: veciña/ veciño.
- Feminizar termos.
- Empregar construcións non sexistas, tales como:
 - a) Omitir determinantes e pronomes marcados.
 - b) Eludir o suxeito.
 - c) Simetría no tratamento.
- Alternativas ao masculino xenérico:
 - a) Alternar a orde das palabras ao longo de todo o texto. É dicir, en ocasións iníciase co feminino da mesma e na seguinte ocasión que apareza iníciase co masculino.
 - b) Concordar co substantivo máis próximo, garantindo á súa vez a alternancia indicada non punto anterior.

Artigo 3. Criterios concretos para un uso non sexista da linguaxe

- As ofertas de emprego e acceso á función pública, subvencións, convocatorias de axudas ou becas, convocatoria de oposicións e concursos, así como a publicidade que delas se realice, redactaranse nomeando ambos os sexos mediante termos colectivos e/ou desdobramentos.
- Deberase citar o cargo, posto, profesión ou oficio en feminino ou masculino en función da persoa que nese momento o estea desempeñando.
- Na denominación de oficinas, departamentos, servizos, negociados e toda a estrutura administrativa municipal, aplícase o termo de forma xenérica e non en masculino
- Cando se descoñeza o sexo do persoal empregaranse os termos colectivos, abstractos ou xenéricos, perífrases, desdobramentos ou uso de barras acompañado da denominación completa en masculino e en feminino.

- En recomendacións e ordes empregaranse estruturas con “se”, formas persoais e non persoais do verbo.
- Nos rótulos empregaranse barras ou xenéricos se non se coñece o sexo. En caso contrario, nomearase especificamente segundo corresponda.
- O uso de barras para desdobrementos deberá limitarse a impresos ou formularios abertos e encabezamentos e irá acompañado da denominación completa en masculino e feminino.
- Na publicidade, prensa, web e imaxe corporativa, ademais de utilizar unha linguaxe de forma non sexista deberase acompañar de imaxes libres de estereotipos sexistas. Ditas imaxes evitarán todo tipo de posición ou representación de carácter xerárquico, procurando que estean presentes ambos os sexos ou, no seu defecto, que non se faga invisible ou quede en minoría a presenza das mulleres.

Artigo 4. Asesoramento, consulta e seguimento da utilización dunha linguaxe non sexista

O Concello de Ribeira, a través da Concellería de Servizos Sociais, Promoción Social, Igualdade e Diversidade velará pola aplicación deste regulamento de forma transversal en todos os servizos e departamentos municipais.

CAPÍTULO III. USO E FOMENTO DO USO DA LINGUAXE NON SEXISTA

Artigo 5. Uso oral dunha linguaxe non sexista

As persoas que compoñen a corporación local e os seus órganos de goberno, así como o persoal ao servizo do Concello, incluído o dos seus organismos autónomos deberán usar a linguaxe de forma non sexista nas súas relacións de traballo, nas súas relacións con outras administracións e coa cidadanía e procurarán que sexa o estándar oral nas relacións con empresas provedoras ou clientas, así como con entidades colaboradoras privadas ou alleas á Administración pública.

As manifestacións de pensamento e os actos orais públicos non poderán dar lugar a ningún tipo de discriminación ou invisibilidade por razón de sexo, polo que se procurará a utilización da linguaxe de forma non sexista.

Artigo 6. Uso escrito dunha linguaxe non sexista

Potenciarase a utilización da linguaxe non sexista na documentación escrita municipal, tanto para a documentación administrativa interna, como para a externa e dirixida á cidadanía.

Artigo 7. Postos de traballo e persoal municipal

O Concello propiciará a ensinanza do uso dunha linguaxe non sexista ao seu persoal, favorecendo a aprendizaxe daqueles coñecementos necesarios para aplicalo.

A relación das denominacións dos postos de traballo do persoal municipal denominaranse en xenérico ou axustaranse ao feminino ou masculino segundo a condición de quen os ocupe, efectuándose as correccións oportunas tras a aprobación deste regulamento.

Artigo 8. Medios de comunicación

O Concello de Ribeira promoverá o uso dunha linguaxe non sexista nos medios e nas canles de comunicación propios, tales como a web municipal e nas redes sociais oficiais, nos anuncios publicitarios, nas revistas, bandos, declaracións institucionais, avisos, etc.

Esta prescrición é igualmente aplicable a todos os organismos autónomos vinculados ao Concello de Ribeira.

A produción editorial do Concello farase, como norma xeral, tendo en conta a utilización dunha linguaxe e publicidade non sexista.

As campañas institucionais contribuirán a fomentar a igualdade entre homes e mulleres e respectarán a diversidade social e cultural presente na sociedade.

Artigo 9. Sinalización municipal

Todos os rótulos, carteis e indicacións existentes nos inmobles, dependencias e servizos municipais deberán estar escritos nunha linguaxe xenérica e non discriminatoria, incluídos os elementos icónicos ou pictogramas. Esta medida realizarase progresivamente de acordo coas novas peticións.

Os rótulos da vía pública destinados a informar á cidadanía e ás persoas que a transitan, cuxa elaboración sexa competencia municipal, serán redactados utilizando o mesmo criterio anterior.

Todos os rótulos dos distintos departamentos, xefaturas e servizos denominaranse en xenérico e axustaranse ao feminino ou masculino segundo a condición de quen os ocupe.

Disposición adicional primeira. Recursos para a aplicación do regulamento

Aquelas actuacións previstas neste regulamento que supoñan gastos para o Concello de Ribeira realizaranse de acordo coa dispoñibilidade de orzamento ao efecto.

Disposición adicional segunda. Recursos para evitar o uso sexista da linguaxe

Co obxecto de facilitar e impulsar o uso non sexista da linguaxe nos escritos e documentos que xeren as persoas que compoñen a corporación local e os seus órganos de goberno, así como o persoal ao servizo do Concello de Ribeira, incluído o dos seus organismos autónomos, facúltase a Concellería de Servizos Sociais, Promoción Social, Igualdade e Diversidade para proporcionar guías, manuais de uso, folletos e outros documentos en formato papel ou dixital que se consideren axeitados para o desenvolvemento práctico do regulamento.

Disposición adicional terceira. Actualización de ordenanzas e regulamentos municipais vixentes

Calquera revisión ou modificación, aínda que sexa de carácter puntual, das ordenanzas e regulamentos esixirá a actualización da súa redacción e a súa linguaxe non sexista.

Disposición final

O presente regulamento unha vez aprobado definitivamente polo Pleno da Corporación, entrará en vigor unha vez se publique o seu texto íntegro no Boletín Oficial da Provincia.

SEGUNDO.- Someter o acordo adoptado a información pública e audiencia dos interesados, con publicación no Boletín oficial da provincia da Coruña e Taboleiro Electrónico do Concello polo prazo de trinta días para que poidan presentar reclamacións ou suxerencias, que serán resoltas pola Corporación.

TERCEIRO.- Publicar o texto desta versión inicial no Portal de Transparencia do Concello de RIBEIRA de conformidade co sinalado na Lei 1/2016, do 18 de xaneiro, de transparencia e bo goberno de Galicia

CUARTO.- O prazo de presentación de reclamacións empezará a contar a partir do día seguinte da publicación do anuncio no Boletín oficial da provincia da Coruña. De non presentarse reclamacións ou suxerencias no mencionado prazo, considerárase aprobada definitivamente sen necesidade de acordo expreso polo Pleno

O que publícase para xeral coñecemento.

Ribeira, 1 de xullo de 2022.

O alcalde-presidente.

Asdo. Manuel Ruiz Rivas

2022/4056